

at vedtages i den Form, hvori det nu foreligger; men paa den anden Side er heller ikke den Mulighed udelukket, at man paa Basis deraf, ganske vist med nærmere Tilslutning til den bestaaende Retsstilstand, vilde kunne udarbejde en Reform, hvortil vi i høi Grad trænge, ikke saameget ved den civile Retspleie som i Strafferetspleien, som jo lider af mangfoldige Brøst herillands, og den bør ialtsald undergaa en Reform. Jeg skal, som sagt ikke fordybe mig nærmere i Sagen; jeg har kun paapeget enkelte frempringende Punkter, som efter Forhandlingerne i forrige Samling og efter de Drøftelser, man har haft Leilighed til at anfille i Udvalget, sikkert ere dem, paa hvilke man maa søge at forandre det foreliggende Lovudkast.

Klein: Det er ikke min Hensigt — saalidt som det ærede Medlems, som nu havde Ordet, — at fordybe mig i denne Sags Enkeltheder; jeg tror, at det vilde være overmaade lidt paa sin Plads nu at komme ind paa en Diskussion angaaende Sagens Realitet. Men paa den anden Side vilde jeg ogsaa anse det for at være uheldigt, om man skulde forlade denne Sags 1ste Behandling idag med det Indtryk, som den ærede Raler har søgt at frembringe ved de Ord, han nylig fremkom med. Hvis det virkelige forholdt sig saaledes, som det var hans Konklusion, at det foreliggende Ud-kast eller, rettere sagt, de foreliggende Ud-kast ikke kunde accepteres i den Skikkelse, hvori de ere forelagte, at de, saa at sige, maatte væsentlig omstøbes, at man maatte fremkalde nye Ud-kast for en stor Del hvilende paa ganske andre Grund-sætninger og Principer end de, hvorpaa de foreliggende Ud-kast hvile, vilde jeg for mit Vedkommende anse det for at være saare tvivlsomt, om det kunde være til nogen Nytte at henvise denne Sag til Drøftelse i et Udvalg. Thi med al mulig Anerkjendelse af almindelige Udvalgs Gøne til at arbejde med den Tid og de Kræfter, der staa til deres Raadighed, vilde jeg dog anse det for at være meget fangvint at haabe, at der af et saadant Udvalgs Forhandlinger skulde kunne fremgaa Ud-kast, der vare mere skikkede til at træde ilive end de foreliggende, som vare bedre gennemtænkte og gjennebearbejdede, baade hvad Principer og Enkelt-heder angaar. Hvis man derfor har den Anskuelse, at det foreliggende Ud-kast, hvad Hovedmomenterne, Hovedgrundanskuelserne i dem angaa, ikke egne sig til at accepteres, vilde jeg være tilbøjelig til at anse det for at være et Spild af Kræfter, om man ikke bestomindre vilde overdrage til et Udvalg i Folkethinget at beskæftige sig med Sagen. Forudsetningen derfor forekommer mig at maatte være, at man vedkjender sig, at de foreliggende Ud-kast staa for det Første paa Grundlovens Grund, at de sigte til at udføre den Forstrift, som er givet i Grundloven om, at Mundtlighed og Ds-fentlighed skal indføres i Retspleien og Rævnin-ger i kriminelle Sager, og dernæst at de søge at

gjennemføre disse Grund-sætninger paa en saadan Maade, at, om man i Enkeltighederne kan have forskellige kritiske Grindringer at gjøre, det dog i det Hele og Store maa anerkjendes, at Opgaven er løst paa en saadan Maade, at man kan bygge derpaa. Kan man ikke bygge paa de forelagte Forslag, hvad deres Grund-sætninger, deres Grund-lag angaar, tror jeg, som sagt, at det var bedre at søge at fremkalde nye Ud-kast, end at henvise disse Ud-kast til Bearbejdelse i et Udvalg. Men jeg vil dertil søie, at det forekommer mig, at de enkelte Bemærkninger, som det ærede Medlem gjorde for nærmere at begrunde sin Konklusion, ikke ere overmaade flaaende. Jeg skal nu ikke op-holde mig ved, at han søgte at gjøre gjæl-dende, at det fornemmelig var den kriminelle Retspleie, der trængte til Omdannelse og derimod ikke den civile. Jeg skal her kun erindre om, at Folkethinget selv for endel Aar tilbage har haft en modsat Anskuelse. Folkethinget har for endel Aar tilbage — jeg erindrer i dette Dødblik ikke Aarstallet — netop vedtaget, da der forelaa til Forhandling og Forslag om Rævnings-Ind-sjorelse i kriminelle Sager, at den civile Retspleie trængte fuldt saameget til Omdannelse som den kriminelle, og har paa Grundlag af denne Opfattelse udstudt Sagen til yderligere Bearbejdelse, som nu gennem en lang Række af Aar har fundet Sted gennem en dertil særlig nedsat Kommissjon. Nu har det ærede Medlem den modsatte Anskuelse, at det ikke hastede med en Reform af Civilretspleien, men at det fornemmelig skulde være den kriminelle, som egnede sig til Revision. Jeg tilstaa, at jeg i dette Stykke er konservativ: at jeg fremdeles er af den Mening, som Folkethinget var af for en halv Eens Aar tilbage eller mere, at der trængtes til en Reform fuldt saa meget paa den civile Proces's Omraade som paa den kriminelle. Men det er overalt mærkeligt, at, naar det kommer til Stykket, naar den Grundlovsbestemmelse, hvortil jeg sigtede, skal til at gennemføres, møder Sagen en stor Modstand fornemmelig fra Juristernes Kreds og i Særdeleshed fra de Jurister, som i det praktiske Liv have beskæftiget sig med Sagsførelse. Dette forekommer mig nu vel at være forklarligt; men jeg kan ikke Andet end gjøre den Bemærkning, at det er ikke saa underligt, om de Mand, som i en større eller mindre lang Arrække have været vant til at beskæftige sig med Proceduren efter visse Regler, paa et vist Grundlag, med nogen Misgunst se hen til nye Lovforslag, der gaa ud paa væsentlig at forandre og reformere det, som nu engang er blevet dem kjendt og som er dem tilvant. Det er forklarligt, om de Mand se paa Sagen med noget andre Øine end det store Publikum, for hvis Skyld det væsentlig er, at disse Reformere paa den civile Retspleies Omraade skulle indføres. Det ærede Medlem mente, at han kunde anføre mangfoldige Exempler paa, at